

Noteikumi par iekšējo trauksmes celšanas sistēmu VSIA "Latvijas Sabiedriskais medijs"

I. Vispārīgie noteikumi

1. Noteikumi par iekšējo trauksmes celšanas sistēmu VSIA "Latvijas Sabiedriskais medijs" (turpmāk – Noteikumi) izdoti, pamatojoties uz Trauksmes celšanas likumu (turpmāk – Likums) un Valsts kancelejas vadlīnijām, lai nodrošinātu efektīvu iekšējo trauksmes celšanas sistēmu VSIA "Latvijas Sabiedriskais medijs" (turpmāk – LSM).
2. Noteikumu mērķis ir radīt uzticamu, drošu un konfidencialu mehānismu iespējamu pārkāpumu atklāšanai un novēršanai, veicinot likumīgu, godprātīgu, caurskatāmu un ilgtspējīgu LSM darbību.
3. Trauksmes celšana ir būtisks instruments sabiedrības, nevis indivīda interešu aizsardzībai.
4. Apzināti nepatiesu ziņu sniegšana, valsts noslēpumu saturošas informācijas izpaušana, ziņošana tikai par personīgu interešu aizskārumu, informācijas izpaušana par konsultēšanos ar darbinieku pārstāvjiem vai arodbiedrībām, kā arī darba koplīguma pusēm, ciktāl tiek skarta darba koplīguma noslēgšanai vai grozīšanai nepieciešamā informācija, un cita Likuma 3. panta trešajā daļā noteiktās informācijas izpaušana nav uzskatāma par trauksmes celšanu.
5. Atbildīgā persona trauksmes celšanas jautājumos (turpmāk – Atbildīgā persona) tiek iecelta ar LSM valdes rīkojumu. Valde vienlaikus nosaka arī Atbildīgās personas vietnieku, kas nodrošina aizvietošanu prombūtnes vai interešu konflikta gadījumā.
6. Ikvienai personai, kura saņēmusi iesniegumu ar norādi, ka tas ir trauksmes cēlēja ziņojums, vai apstrādā to, ir aizliegts trauksmes cēlēja personas datus, kā arī ziņojumu bez objektīva iemesla un bez trauksmes cēlēja piekrišanas nodot personām, kuras nav saistītas ar ziņojuma saņemšanu, izskatīšanu un personas aizsardzību.
7. Aizliegts radīt nelabvēlīgas sekas trauksmes cēlējam, radniekam vai saistītajai personai trauksmes celšanas dēļ.
8. LSM tīmekļvietnē tiek nodrošināta informācija par iekšējo trauksmes celšanas sistēmu LSM, Atbildīgās personas (kontaktpersonas) trauksmes celšanas jautājumos kontaktinformācija, kā arī trauksmes cēlēja ziņojuma veidlapa.
9. Nolikumā lietotie termini atbilst Likuma 1. panta pirmās daļas un LSM Trauksmes celšanas politikā esošo terminu skaidrojumiem.

II. Trauksmes cēlēja ziņojuma iesniegšana, saņemšana un reģistrēšana

10. Pirms trauksmes celšanas trauksmes cēlējam ir iespēja saņemt anonīmu konsultāciju, izmantojot Noteikumu 12.1.punktā minēto e-pasta adresi.
11. Trauksmes cēlēja ziņojums nevar būt anonīms, tam jābūt pašrocīgi vai elektroniski parakstītam.
12. Trauksmes cēlētājam var iesniegt trauksmes cēlēja ziņojumu:
12.1.elektroniski uz speciāli trauksmes cēlēju ziņojumiem izveidotu LSM e-pasta adresi:
trauksme@lsm.lv;

- 12.2.pa pastu: Doma laukums 8, Rīga, LV-1050 (norāde uz aploksnē "Trauksmes cēlēja ziņojums");
- 12.3.ievietojot to LSM telpās: Latvijas Radio ēkā - Doma laukumā 8, Rīga, LV-1050 un Latvijas Televīzijas ēkā Zaķusalas krastmalā 3, Rīgā, LV-1509, speciāli trauksmes cēlēju ziņojumiem izveidotā pastkastē;
- 12.4.personīgi, ziņojot mutvārdos Atbildīgajai personai;
- 12.5.tiesšaistes veidlapā (ja izveidota).
13. Ja trauksmes cēlējs attiecīgi aizpildītu trauksmes cēlēja ziņojuma veidlapu vai iesniegumu (ar norādi, ka tas ir trauksmes cēlēja ziņojums) LSM iesniedz Administratīvā daļā, izmantojot citus saziņas veidus, saņemtie iesniegumi, neregistrējot tos LSM elektroniskās lietvedības dokumentu sistēmā, tiek nekavējoties nodoti Atbildīgajai personai.
14. Speciāli trauksmes cēlēju ziņojumiem izveidotajam e-pastam (Noteikumu 12.1. punkts) un pastkastei (Noteikumu 12.3. punkts) var piekļūt tikai Atbildīgā persona.
15. Ja trauksmes cēlēja ziņojums tiek iesniegts šo Noteikumu 12.4. punktā paredzētajā kārtībā, iesniedzēja un Atbildīgās personas klātbūtnē tas tiek noformēts rakstveidā, izmantojot trauksmes cēlēja ziņojuma veidlapu. Trauksmes cēlējam tiek dota iespēja pārbaudīt, papildināt vai izlabot un apstiprināt sagatavoto pierakstu.
16. Trauksmes cēlēja ziņojumā norāda faktus par iespējamo pārkāpumu, iesaistītās personas, pieejamos pierādījumus un citu informāciju atbilstoši Likuma 6.panta otrajai un trešajai daļai
17. Ja iesniegums ir iesniegts vispārējā kārtībā, to var atzīt par trauksmes cēlēja ziņojumu, ja tas atbilst Likuma pazīmēm. Līdz brīdim, kad iesniegums ir izskatīts pēc būtības, iesniedzējs var lūgt Atbildīgo personu šo iesniegumu izskatīt kā trauksmes cēlēja ziņojumu.
18. Trauksmes cēlēja ziņojumu par Atbildīgo personu vai tās aizvietotāju vēlams iesniegt slēgtā aploksnē, uz tās norādot, ka tas ir trauksmes cēlēja ziņojums par Atbildīgo personu vai tās aizvietotāju. Šādu ziņojumu izvērtē attiecīgi otra par trauksmes cēlšanas jautājumiem Atbildīgā persona (Noteikumu 5. punkts).
19. Atbildīgā persona:
- 19.1.kārto Iekšējo trauksmes cēlēju ziņojumu reģistru. Trauksmes cēlēju ziņojumu reģistram var piekļūt tikai Atbildīgā persona;
- 19.2.nosūta trauksmes cēlējam apstiprinājumu par trauksmes cēlēja ziņojuma saņemšanu 7 dienu laikā (izņemot, ja trauksmes cēlējs to nevēlas vai pastāv risks atklāt identitāti).
20. Trauksmes cēlējs var izvēlēties arī ārējo ziņošanas kanālu atbilstoši Likuma 4.pantam. Papildu informācija un veidlapas pieejamas vietnē www.trauksmescelejs.lv. Ja trauksmes cēlējs pēc ziņojuma iesniegšanas, ziņojumu iesniedz arī, izmantojot ārējo ziņošanas kanālu, resursu lietderīgas izlietošanas nolūkos, trauksmes cēlējs par to informē Atbildīgo personu un izvērtē iespēju atsaukt ziņojumu, kas iesniegts, izmantojot iekšējo trauksmes cēlšanas sistēmu.
21. Ja iesniegums netiek atzīts par trauksmes cēlēja ziņojumu, bet iesniedzējs iesniegumā vai veidlapā norādījis, ka vēlas saņemt atbildi pēc būtības, nesaņemot Likumā noteiktās personas aizsardzības garantijas, iesniegumu reģistrē LSM elektroniskās lietvedības dokumentu sistēmā un attiecīgi nodod tālākai virzībai. Atbildīgā persona iekšējās trauksmes

cēlēju ziņojumu reģistrā un uz iesnieguma izdara atzīmi, ka iesniegums sākotnēji ticis iesniegts kā trauksmes cēlēja ziņojums, bet par tādu nav atzīts.

III. Trauksmes cēlēja ziņojuma izskatīšana

22. Atbildīgā persona nekavējoties, bet ne vēlāk kā 7 dienu laikā, izvērtē saņemtā iesnieguma (ar norādi - trauksmes cēlēja ziņojums) pirmšķietamo atbilstību trauksmes celšanas pazīmēm un pieņem lēmumu par atzīšanu/ neatzīšanu par trauksmes cēlēja ziņojumu.
23. Par Atbildīgās personas lēmumu iesniedzēju informē 3 dienu laikā.
24. Ja Atbildīgā persona, izvērtējot iesniegumu, konstatē, ka tajā ir trūkumi, kas varētu būt radušies neuzmanības dēļ, tā šo Noteikumu 22. punktā minētajā termiņā sazinās ar iesniedzēju, lūdzot sniegt papildu informāciju vai precizēt iesniegumu.
25. Ja Atbildīgā persona, izvērtējot iesniegumu, konstatē, ka tajā norādītā iespējamā pārkāpuma izskatīšana nav LSM kompetencē, tā septiņu dienu laikā no iesnieguma saņemšanas dienas pārsūta šo iesniegumu kompetentajai institūcijai pēc piekritības un par to rakstveidā informē iesniedzēju.
26. Ja LSM tiek saņemts citas institūcijas pārsūtīts iesniegums ar norādi par iespējamu trauksmes cēlēja ziņojumu, Atbildīgā persona to reģistrē iekšējās trauksmes cēlēju ziņojumu reģistrā un nekavējoties, bet ne vēlāk kā septiņu dienu laikā nosūta (ievērojot Noteikumu 19.2. punktā noteikto izņēmumu) trauksmes cēlējam iesnieguma saņemšanas apstiprinājumu un izvērtē saņemto iesniegumu.
27. Ja nepieciešama padziļināta izvērtēšana, Atbildīgā persona ierosina sasaukt Komisiju (ne vēlāk kā 30 dienu laikā).
28. Komisijas sastāvā iekļauj kompetentas, neieinteresētas personas. Šādu komisiju vada Atbildīgā persona vai viņas vietnieks.
29. Par izskatīšanas gaitu trauksmes cēlēju informē ne vēlāk kā 2 mēnešu laikā no iesnieguma atzīšanas par trauksmes cēlēja ziņojumu.
30. Pēc tam, kad trauksmes cēlēja ziņojuma izskatīšana ir pabeigta, LSM informē trauksmes cēlēju par konstatētajiem faktiem un pieņemto lēmumu vai veiktajām darbībām.
31. Par pārkāpumiem, kurus palīdzējis atklāt trauksmes cēlējs, LSM sniedz informāciju publiski, neatklājot un neapdraudot trauksmes cēlēja identitāti un ievērojot vispārējās datu aizsardzības prasības, izņemot gadījumu, kad trauksmes cēlējs iebilst pret publiskošanu.
32. Ja iesniegums tiek atzīts par trauksmes cēlēja ziņojumu, Atbildīgā persona pseidonimizē personas datus un citu informāciju, kas atklāj trauksmes cēlēja ziņojuma iesniedzēja identitāti vai tās fiziskās vai juridiskās personas identitāti, par kuru ziņojis trauksmes cēlējs. Atbildīgā persona pseidonimizēšanu neveic, ja trauksmes cēlēja ziņojuma iesniedzējs LSM ir jau atklājis savu identitāti līdzīgā lietā vai arī savu identitāti atklājis publiski.
33. Trauksmes cēlēja ziņojuma lietā ievieto gan trauksmes cēlēja ziņojuma oriģinālu, gan pseidonimizētu dokumenta versiju, ja attiecināms.

IV. Trauksmes cēlēja aizsardzība

34. Ar brīdi, kad persona ir cēlusi trauksmi, viņai un viņas radniekiem ir tiesības uz Likumā noteikto aizsardzību, tai skaitā:
 - 34.1.identitātes aizsardzību saistībā ar trauksmes celšanu;
 - 34.2.aizsardzību pret trauksmes celšanas dēļ radītajām nelabvēlīgajām sekām;
 - 34.3.valsts nodrošinātu juridisko palīdzību, ja trauksmes celšanas dēļ radušās nelabvēlīgas sekas;

- 34.4.atbrīvošanu no tiesas izdevumu samaksas civilprocesā un valsts nodevas samaksas administratīvajā procesā tiesā, ja pieteikums saistīts ar trauksmes celšanas dēļ radītu nelabvēlīgu seku novēršanu;
- 34.5.pagaidu aizsardzību civilprocesā un administratīvajā procesā tiesā, ja pieteikums saistīts ar trauksmes celšanas dēļ radītu nelabvēlīgu seku novēršanu;
- 34.6. atbrīvošanu no juridiskās atbildības par trauksmes celšanu un neizpaužamas informācijas (kas nav valsts noslēpums) izpaušanu;
- 34.7.atbilstīgu atlīdzinājumu par zaudējumiem vai personisko kaitējumu, arī morālo kaitējumu, kas radīts saistībā ar trauksmes celšanu;
- 34.8.konsultācijām par savu tiesību aizsardzību saistībā ar trauksmes celšanu;
- 34.9.atbrīvošanu no pienākuma ievērot lietas ārpustiesas izskatīšanas kārtību administratīvajā procesā, ja pieteikums saistīts ar trauksmes celšanas dēļ radītu nelabvēlīgu seku novēršanu.
35. Pierādīšanas pienākums, ka nelabvēlīgās sekas nav saistītas ar trauksmes celšanu, gulstas uz darba devēju vai personu, kas šīs sekas radījusi.

V. Trauksmes cēlēja personas datu aizsardzība

36. Trauksmes cēlēja identitāte un viņa sniegtā informācija ir konfidenciāla.
37. Atbildīgā persona pseidonimizē datus un nodrošina ierobežotu piekļuvi tikai personām, kurām tie nepieciešami lietas izskatīšanai vai aizsardzībai.
38. Trauksmes cēlēja ziņojumi un ar tiem saistītie materiāli tiek glabāti drošā, ierobežotas pieejamības sistēmā, ievērojot datu aizsardzības prasības.
39. Trauksmes cēlēja ziņojumi un ar tiem saistītie materiāli tiek glabāti ne ilgāk kā nepieciešams ziņojuma izskatīšanai un normatīvajos aktos noteiktajos termiņos. Pēc tam tie tiek dzēsti. Identitātes aizsardzība tiek nodrošināta arī attiecībā uz ziņojumā minētajām trešajām personām.

VI. Noslēguma jautājumi

40. Noteikumus apstiprina LSM valde, un tie stājas spēkā nākamajā dienā pēc apstiprināšanas.
41. Noteikumi tiek pārskatīti un aktualizēti pēc nepieciešamības.
42. Visi darbinieki tiek informēti par šo Noteikumu spēkā stāšanos.

Pielikums

Noteikumiem par iekšējo trauksmes celšanas sistēmu VSIA "Latvijas Sabiedriskais medijs"

Trauksmes cēlēja ziņojuma veidlapa

1. Trauksmes cēlēja vārds, uzvārds	
2. Kontaktinformācija (adrese, tālrunis, e-pasts)	
3. Adresāts (norādiet kam adresējat šo ziņojumu)	
4. Vai informācija par iespējamo pārkāpumu ir gūta, veicot darba pienākumus, dibinot tiesiskās attiecības ar LSM vai esot praksē? (atzīmēt)	
5. Pārkāpuma apraksts (norādīt faktus, vietu, laiku, iesaistītās personas)	
6. Pierādījumi (piemēram, dokumenti, e-pasti, fotogrāfijas), ja tādi ir pieejami	
7. Vai par šo pārkāpumu jau ir ziņots iepriekš? Ja jā, kad un kam Pievienojama sniegtā atbilde, ja tāda ir saņemta	
8. Vai vēlaties saņemt apstiprinājumu par ziņojuma saņemšanu un lēmumu par tā atzīšanu par trauksmes cēlēja ziņojumu? (atzīmēt)	
9. Vai piekrītat, ka gadījumā, ja tiks konstatēts pārkāpums, informācija par to var tikt publiskota, neatklājot Jūsu identitāti? (atzīmēt)	
10. Papildu komentāri	
11. Kontaktinformācija	

Iesniedzot trauksmes cēlēja ziņojumu, es:

- piekrītu manu personas datu apstrādei (ziņojuma reģistrācijai, norādīto ziņu

pārbaudei un atkārtotai saziņai ar mani);

- apliecinu, ka ziņojumā norādīto informāciju uzskatu par patiesu, rīkojos labā ticībā un man ir saprotams, ka apzināta nepatiesu ziņu sniegšana nav uzskatāma par trauksmes celšanu un par to mani var saukt pie atbildības normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

Svarīgi. Trauksmes cēlēja ziņojumam ir jābūt parakstītam. Lūdzam iesniegt elektroniski parakstītu vai pašrocīgi parakstītu ziņojumu.

Ja mans ziņojums netiek atzīts par trauksmes cēlēja ziņojumu:

1) **piekrītu**, ka manu ziņojumu turpmāk izskata kā fiziskās personas iesniegumu

☐

(tas nozīmē, vispārīgā kārtībā un man nav paredzētas aizsardzības garantijas)

2) **nepiekrītu**, ka manu ziņojumu turpmāk skata kā fiziskās personas iesniegumu

☐

Datums	
Trauksmes cēlēja paraksts	

INFORMĀCIJA PAR TURPMĀKO SAZIŅU:

- septiņu dienu laikā pēc Jūsu iesnieguma saņemšanas Jums tiks nosūtīts apstiprinājums par trauksmes cēlēja ziņojuma saņemšanu;

trīs dienu laikā pēc tam, kad pieņemts lēmums par Jūsu iesnieguma atzīšanu par trauksmes cēlēja ziņojumu, Jums tiks nosūtīta atbilde par pieņemto lēmumu (izmantojot Jūsu ziņojuma 11. punktā norādīto kontaktinformāciju);

- ja nepieciešams trauksmes cēlēja ziņojuma izskatīšanai, ar Jums var sazināties, lai iegūtu papildu informāciju;

- ja Jūsu iesniegums tiks atzīts par trauksmes cēlēja ziņojumu, par tā izskatīšanas gaitu Jūs informēs divu mēnešu laikā no dienas, kad Jūsu iesniegums atzīts par trauksmes cēlēja ziņojumu;

- neskaidrību gadījumā Jūs varat sazināties ar Atbildīgo personu trauksmes celšanas jautājumos.

Aizpilda VSIA “Latvijas Sabiedriskais medijs”

Iesnieguma reģistrācijas datums: _____

Nr. _____